

»SLOVENE« volja
po pošti na vse strani Ju-
goslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo ocelotno K 44.—

== Sobotna izdaja: ==
Za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostopna petstvarica (59 mm
široka in 3 mm visoka ali njo
preostor)
za enkrat . . . po K 6.—
poslana itd. . . po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglaš 39/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenišč
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 5/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herz. 7563.

Kulturna reakcija.

V demokratičnih državah ima na državno upravo ljudstvo vpliv. Vlada poslušaj ljudsko voljo in izvaja ljudske želje. Na vseh poljih pride ljudstvo do besede in izvaja tako v državni upravi svojo moč. Pri nas pa ljudstvo nima nobene besede. Njegova volja, njegove zahteve so glas vprijočega vpuščavi. Jemlje se mu še ta vpliv, kjer ga je do danes še imelo. Klika najreakcionarnejših ljudi, ki si je naredila v zasmehek demokraciji ime »demokratje«, izvršuje svoje reakcionarne načrte in se posmehuje protestom najširših slojev naroda. Ta klika hoče vse podržaviti, pobirokratiti, šablonizirati, tudi na kulturnem polju. Gluha in slepa je za mnenja in izjave kulturnih delavcev, znanstvenikov, v svoji duševni revščini je zaljubljena v samo sebe in vidi samo sebe, nima pa nobenega vpogleda v napredek in kulturno stanje v drugih državah, kaj še le, da bi se bil iz zgodovine kaj naučila. Ta klika pod vodstvom ministra Pribičevića pripravlja enotni šolski zakon za celo državo. Zato se ni čuditi, če bo ta novi šolski zakon najreakcionarnejši, kar jih je videl kdaj svet, in bo po svojem bistvu zakon nasilja proti družini, proti občini, proti ljudstvu in proti cerkvi. Kulturno reakcionarstvo te klike izvira iz manije podržavljenja vseh panog in iz kulturnobojnih stremeljenj. Država jim je Bog, država je po njihovem naziranju sama sebi namen in ljudstvo je samo zato, da služi državi.

Ako se ljudstvo upira absolutizmu te lažidemokratske klike, pa se mu v obliki nan zakliče: »Und bist du nicht willig, brauch ich Gewalt« (če nočeš, pa pride caj).

Pribičevićeva komisija za izdelavo načrta enotnega šolskega zakona je postavila kot temeljno načelo šolskega zakona podržavljenje vsega šolstva. Takega reakcionarnega načela ni izvedla nobena država na svetu in kjerkoli je kaka reakcionarna vlada to poizkusila, je zadela na tako splošen odpor ljudstva, znanstvenikov in vseh konfesij, da je vsako tako misel opustila.

Krščanskomisleče ljudstvo pa ima še poseben povod, da se podržavljenju, drž. monopoliziranju šolstva, upre z vsu energijo. Podržavljenje šolstva je prvi korak do razkristjanjenja šolstva. Država dobi vso oblast nad šolstvom in jo s tem odtegne drugim činiteljem, ki so po naravnem pravu prvi poklicani, da skrbijo za vzgojo mladine. Država ne bo nikdar uvažala verskih šol, vsled monopola v šolstvu pa onemogoči privatnim činiteljem ustanovljati take privatne šole, ki odgovarjajo verskemu naziranju velike večine naroda. Če ima država neomejeno oblast nad šolstvom, more neki dan vreči iz šolskega pouka krščanski nauk in šolsko vzgojo postaviti na brezverski temelj. In to ravno namerava Pribičevićeva šolska klika, tako polagoma, skoro neopaženo, pa po načrtu. Dokler pa imajo krščansko misleči starši še kaj vesti, ne morejo pristati na to, da šolska vzgoja ne bi bila verska. Verski pouk v šoli ne more in ne sme biti zgolj predmet, nego vsa vzgoja v šoli mora temeljiti na verskih načelih, duh religije jo mora prevevati. Največji pedagogi se pa tudi strinjajo v tem, da brez verske vzgoje ni nobene prave vzgoje.

Podržavljenje vsega šolstva pa logično zahteva podržavljenje učiteljstva. In kako si predstavljajo to Pribičevićeva klika? Stalne učiteljske službe se oddajajo s skupnim razpisom. Imenovanja pa izvrši minister prosvete na podlagi tereno-predlogov neke okrajne komisije, ki jih prouči centralna komisija. Tako bi minister prosvete imel v rokah usodo vsakega učitelja in kdor ne bi plesal po njegovem taktu, bi jedel grenak kruh pregnanca.

Ljudstvo pa ne bi imelo ne na šolstvo kot tako, ne na šolsko upravo, ne na nastavljenju učiteljstva nobenega vpliva. Šolski sveti so po novem šolskem načrtu odpravljani; na njihovo mesto stopijo namreč šolski odbori, ki pa ne bi imeli nobenih drugih pravic, kakor pravico dolžnosti, da skrbijo za zidanje in vzdrževanje šol. Ljudstvo torej plačuje, sicer pa molči.

Meni-li Pribičevićeva klika, da bo ljudstvo nosilo bremena, pri tem pa kot

gluhonem mirno pustilo birokrate eksperimentirati z najdražjim, kar ima, z mladino? Da si bo ljudstvo pustilo gaziti in teptati svoje, ljudske pravice do odločevanja o šolski vzgoji? Misli-li ta klika, da bo ljudstvo prepustilo vzgojo mladine po šolskem sistemu, kakor ga je zamislilo framazonstvo? Vse obznane in vsa policijsko-demokracija s svobodomiselnim Udruženjem jugoslovanskih učiteljev vred so pre-slabi, da bi mogli udušiti borbo, ki bo nastala v vseh kulturnih delih države proti temu reakcionarnemu šolskemu zakonu.

Ljudstvu, ki šole gradi in jih vzdržuje, ne gre jemati še ta mali vpliv, ki ga je imelo na šolstvo, marveč se mu mora ta vpliv še razširiti.

Ultimat komunističnih poslancev vladi.

Belgrad, 21. maja. (Izv.) Komunistični klub se pogaja z vlado, da dovoli zopet njihove prejšnje organizacije, ki so bile prepovedane. Komunistični poslanec Kaclerović je izročil vladi ultimatum ter zahteval odgovor tekom treh dni. Ako se tekom tega roka ne bodo ugodile komunistične zahteve, bodo komunistični poslanci od-

Pedagogi morajo imeti vpliv na šolstvo, toda ne izključno, najmanj pa psevdopedagogi, ki jim ne gre toliko za vzgojo mladine, kakor za zgolj pouk brez verskonravne vzgoje, ki je edina trdna opora, da se mladina vzgoji v trdne, npravstvene značaje. Šola je in ostane pomožni zavod familije, cerkve in države. Zato o šolstvu ne bo odločevala samo slučajno na vladnem krmilu nahajajoča se klika z nekaterimi pedagogi, katerih pedagoška znanstvenost je več ko dvomljive vrednosti; o šolstvu bo odločevalo tudi in predvsem ljudstvo in tisti činitelji, ki je tisoč let sam in edin negoval šolstvo in ki ima od Boga naloženo dolžnost, da skrbi za versko vzgojo mladine, to je cerkev!

šli iz konstituantne. V slučaju pa, da jim vlada ugodí, ostanjejo v konstituenti, vendar pa bodo glasovali proti ustavi. V komunističnem klubu prevladuje pomirljivo stališče. Skupino, ki se zavzema za pomirljivo stališče, vodi Kaclerović. Dr. Marković noče sedaj po glasovanju v generalni debati več sodelovati aktivno v politiki.

Francija in Vatikan.

(Od našega inozemskega poročevalca.)

Pariz, 18. maja.

Francoska vlada je imenovala za svojega izvanrednega poslanika pri Sveti Sto-lici g. Jonnarta.

To je zelo važen dogodek. Z imenovanjem g. Jonnarta je francoska vlada na lastno iniciativo zopet vpostavila zvezo z Vatikanom, ki jo je pred več kot 10 leti iz kulturnobojnih razlogov sama prekinila.

Izredna važnost tega imenovanja se razvidi iz teh dejstev: 1. da je bil imenovan ravno Jonnart, 2. da se je imenovanje izvršilo še pred sklepom senata, 3. da se je zgodilo ravno v sedanjem za Francijo velevažnem zunanjepolitičnem momentu.

Jonnart ni pristaš kake katoliške stranke, ampak demokratični republikanec in je bil pred vojsko celo predsednik te stranke. Bil je guverner v Alžiru, leta 1913. minister za zunanje zadeve, med vojsko pa visoki komisar Francije v Grčiji, kjer je dosegel abdikacijo kralja Konstantina. Zdaj je senator departementa Pas-de Calais in predsednik reparacijske komisije. On je eden najvplivnejših francoskih diplomatov in je med vojsko igral veliko vlogo v mednarodni diplomaciji.

Predlog, da se zveza z Vatikanom zopet vpostavi, je bil v zbornici že sprejet, v senatu pa še čaka na rešitev; večina mu je pa vnaprej zasigurana.

Da je Briand še pred tem sklepom imenoval izrednega poslanika pri Vatikanu, zato seveda niso bili merodajni primeroma malenkostni razlogi zgolj cerkvenopolitičnega značaja v Orientu (kakor so domnevali nekateri slovenski liberalni listi), ampak mednarodni politični položaj, ker je Vatikan središče, kjer se stekajo mednarodni vplivi z vseh strani sveta, se dobivajo najboljše informacije in zveze z diplomacijo vseh držav. Francija pa Vatikan prav sedaj zelo rabi, ko postaja svetovni položaj zanj čedalje bolj zamo-tan in poln nevarnosti.

Briand je izjavil, da spričo sedanjega stanja svetovne politike Francija ne more biti še dalj brez diplomatskega zastopstva pri papežu.

Jonnart, ki se je popolnoma posvetil vpostavitvi normalnih razmer v krajih, ki so jih opustošili Nemčiji, se je nekaj časa branil prevzeti poslaništvo pri Vatikanu. Ko je bil 17. t. m. pozvan k Briandu, pa je ta apeliral na njegov patriotizem, naglašajoč, da Francija v sedanjem trenutku nujno mora imeti zastopnika svojega stališča v mednarodnih političnih vprašanjih pri Vatikanu. Jonnart je na to častno mesto sprejel in po konferenci redaktorju »Excelsiora« izjavil, da v težkih okoliščinah, v katerih se danes Francija nahaja, ni smel odkloniti tega važnega poziva.

Pred spravo med Anglijo in Irsko.

Lloyd George je izjavil, da je pripravljen sestati se z Valero, vodjem irskega neodvisnostnega gibanja. Slednji je izjavil, da stavi za pogoj, da se vnaprej prizna neodvisnost Irske, na kar se bodo lahko ob-

ravnala vprašanja, ki se tičejo skupnih interesov. Lloyd George seveda vztraja na tem, da se ne stavijo nobeni predhodni pogoji. Vprašanje se diskutira. (Freemans Journal, Dublin.)

Britanska veledržavna konferenca.

Ministrski predsedniki Kanade, Avstralije, Nove Zelandije in Južne Afrike se nahajajo na potu v London, kjer se odpre zasedanje britanske veledržavne konference.

Konferenca se bo pečala z vprašanjem obnovitve zveze z Japonsko. Zveza se obnovi v svrhu zavarovanja Avstralije in Nove Zelandije pred japonskimi aspiracijami. Pogoj je priznanje teritorialne integritete Kitajske in opustitev vsake agresivne politike nasproti Ameriki. Služi pa naj po-

godba tudi proti eventualnemu naraščanju ruske premoči v Aziji.

Obravnavalo se bo tudi vprašanje razmerja do Zveznih držav Severne Amerike, ki naj imajo pretežni vpliv v Tihem oceanu, dočim si Anglija zasigura Indski in Atlantski ocean.

Najvažnejše vprašanje pa bo nova konstitucija angleškega kraljestva, ki naj se spremeni v resnično Zvezo držav s skupnimi posli in notranjo neodvisnostjo v najširšem obsegu.

Podrobnost angleško-ruske pogodbe.

Krasin poroča v »Krasnoj Gazeti«: Anglija je ukinila vse prepovedi glede izvoza v Rusijo, Rusija je naročila v Angliji veliko potrebščin za armado. V Londonu se osnuje velika ruska banka, Ruska dele-

gacija v Londonu dobi dispoziციjski kredit 300.000 funtov šterlingov. Skoro vse velike angleške firme so stonile v trgovsko zvezo z rusko vlado.

Pravo pojmovanje države.

(Govor narodnega poslanca dr. Josipa Hohnjeca v konstituenti 11. maja.)

(Dalje.)

Poslanci SKS za absolutizem.

Bistvo političnega absolutizma je zanikanje vsakega višjega, od volje državne oblasti neodvisnega prava posameznih državljanov, njihovih socialnih zvez, cerkve. (Klici iz vrst Samostojne kmetijske stranke: »To je najstrašnejše! Vam gre samo za klerikal. organizacijo.«) To je druga stvar; to je politična organizacija vernikov. (Ugovori in medklci: »Vi hočete samo nadvlado klerikalizma in cerkve.«) Pa saj Vas nikdo ne sili, da morate iti v cerkev, ako nočete. Saj je vsakemu na prosto dano. (Poslanec Večeslav Wilder: »Pa smo to izvojevali po hudih bojih.«)

Sekira in guillotina je odsekala glave vladarjem, absolutistični princip pa je ostal na življenju. Na mesto absolutnega vladarja je stopila absolutna skupina kot vladarica nad maso, nastopila je klika, ki se druží s plutokracijskim režimom. Namen države ni več splošni blagor in splošna zadovoljnost, marveč politična in materialna moč vladajoče klike: država postane oligarhija ljudi, ki eksploatirajo ljudske mase, ki jim služijo samo kot sredstvo, kot ovce, ki si morajo dati ostrici svojo volno. (Plo-skanje na desnici.)

Prirodno pravo — temelj države.

Proti temu, gospodje, je treba ugotoviti, da državna oblast, ki se stavi nad pravo, izpodkopuje sebi temelj, na katerem stoji. Nikdo si ne more sam sebi podeliti avtoritete, tudi država ne. Ako se država opira samo na fizično moč, potem deli menjujočo se usodo vseh fizičnih moči. Fundament, na katerega se opira država in njena oblast, je prirodno pravo, ki temelji v volji Boga, početnika narave. Socialna narava človekova je temeljni razlog za državo in vir v njej obstoječe oblasti. Prirodno pravo obsega vse tiste norme, ki so pred vsako pozitivno zakonodajo, ker so podane s človeško naravo ter jih človeški razum spozna kot obvezne za vse ljudi. Prirodno pravo je samo del prirodnega moralnega zakona ter obsega vse tiste norme tega zakona, ki urejajo družabno življenje.

Ako državni zakon nekaj določa, kar je proti prirodnemu zakonu, če namreč prirodni zakon vsakemu jasno in razumljivo nekaj brezpogojno zapoveduje ali prepoveduje, potem tak zakon ni veljaven in se ne sme izvršiti. (Posl. Večeslav Wilder: »Kdo ima o tem odločati?«) To je prirodno pravo, to se spozna z razumom. To diktira človeku vest. V tem zmislu je že Antigona v Sofoklejevi drami izjavila Kreontu: »Tvoje zapovedi ne morejo prevreči večnih nezapisanih zakonov Zeusa.« Spartanski zakon, da naj se slabotni dečki odložijo v globeli Tajgetovi ter zavreže, je proti naravnemu zakonu in starši bi ga ne smeli izpolniti, prav tako kakor ne smejo izpolnjevati modernega zakona, ki bi jih silil, da pošiljajo svoje otroke v protireligiozne državne šole, kjer jim preti religiozna in moralna propast. (Ugovori in medklci.) Gospodje, država mora respektirati pravice človeške osebnosti. Pravo osebnosti obsega vse to, kar je potrebno k obstoju, razvoju in napredku osebnosti: obsega torej telesni obstanek: življenje človekovo in njegovo varnost; obsega duševni obstanek: nemoten razvoj posebnosti in moči. V tem področju je naravno pravo napravilo obmejno stražo proti državi oblasti.

Pravo družine.

Država mora respektirati pravo familije: tu zavzema prvo mesto pravo staršev, da določajo in vodijo vzgojo otrok. (Plo-skanje na desnici. Ugovori v središču.) Država ima pravico, zahtevati od bodočih državljanov, ki bodo živeli in delovali v njenem organizmu ter bodo nositelji pravice, da imajo gotovo izobrazbo in gotovo mero znanja. Državni učni monopol pa je neutemeljen, je nasilje proti vesti roditeljev.

Tu je treba zaznamovati, da se temeljni razlika v pojmovanju države nanaša na oceno sestavin, iz katerih sestoji država. Mehanično-individualistični nazor, ki se opira na načela Hobbesa in Rousseau-a, smatra državo kot množino enakopravnih — vsaj teoretično enakopravnih — individuev. To naziranje je protivno ne samo zgodovini, marveč vsakemu globljemu vpo-

gledu v bistvo države. Zadnji sestavni deli države niso individui, marveč familije. Zato že Aristotel opredeljuje državo kot zvezo familij in občin k srečnemu in čednostnemu življenju. In Ciceron imenuje familijo seminarium rei publicae. Familija je pred državo in narava ji odreduje pravice, ki jih država ne sme gaziti. (Dalje.)

Po volionem boju na Primorskem.

Na Goriškem imajo Slovenci 39.068 glasov, komunisti 10.131, liberalni Italijani 5858, socialisti 4472, popolari 2467, republikanci 1037.

Pač sijajen uspeh za Slovence! Italijanski fašisti se zelo jeze na popolare, oziroma Furlane, ki res niso hoteli voliti fašistov za nobeno ceno, posebno odkar so ti tako pobalinsko začeli sramotiti nadškofa Sedeja, kateremu so pomazali palačo in nanjo naslikali mrtvaško glavo (fotografija na razpolago). Obžalujejo tudi, da so premalo »delali«, to se pravi ropali, požigali in ubijali. Seveda bi tudi ne bili mogli, če bi prav bili hoteli, saj so v Tolminu dobili od Slovencev pošteno lekcijo. O razpoloženju Slovencev nas pouči sledeči dopis:

Gorica, 19. maja.

Nihče si ne more predstavljati potrdosti Italijanov v Gorici po teh volitvah. Ostali so — odrešeni v Italiji — brez svojega zastopnika v parlamentu. Tuntarja (komunista) ne priznajo za svojega zastopnika, dasi ga je volila večina furlanskega kmečkega in delavskega ljudstva, o štirih Slovincih pa seveda niti govora ni.

Kako so se vršile volitve, smo deloma že poročali. Na mnogih krajih so ljudi naravnost gonili z volišča (slučaj Tolmin), drugod so začeli z volitvami tako pozno, da niso mogli priti vsi volivci na vrsto (slučaj Tolmin, Hudajuzna, Postojna itd.), tudi so žugali županom, naj odvrčajo volivce od volišča, če tega niso storili, so jih odstavili (slučaj Štandrev pri Gorici). Kljub temu se je naše ljudstvo udeležilo volitev v redu in tolikem številu, da strmi Italija kljub temu, da zmanjšajo odstotke naše udeležbe s tem, da prištejejo odstotke one udeležbe v Istri. S tem hočejo zakriti svojo sramoto, češ, če je ljudstvo šlo tako polnoštevilno na volišče, ni moglo biti nasilja. Hinavci! Fašisti v Gorici so vložili protest proti tem volitvam, dasi so bili oni edini, ki so počenjali nezakonitosti. Vse se jim smeje. V svojih listih tožijo, da so premalo »delali«, to se namreč pravi, požigali, grozili in morili. Kaj se to pravi, jih je zadostno poučil Tolmin. Ali se tudi boje bojkota goriških trgovin. Z eno besedo pa dolžijo Slovence in Furlane, da so sovražniki Italije, prvi da so Jugoslovofili, drugi pa komaj čakajo Avstrije, da se povrne in da so ti volili komuniste le zato, ker so zamenjali srp in kladivo v avstrijskim dvo-glavim orlom. Vsi ti slabi dovtipi jim danes nič ne pomagajo. Slovenci in Furlani vidijo, da je ono strašilo, ki se mu pravi fašizem, res le prazen strah in lahko rečemo, da mu je danes vsaj na Goriškem odklenkalo za večno. Zmaga je na naše ljudstvo silno dobro vplivala. Če drugega ne, je to velikanska moralna opora za naše ljudstvo, ki trpi pod tujim mečem, zavest, da jih je silno mnogo, ki so enega duha, ene misli, katerih glas tudi nekaj izda, kadar ga povzdignejo. Te dni vidimo samo vse lepe oblike, slišimo slovensko pesem celo v mestu.

Gg. Rojec in Sedej.

O tej stvari smo dobili sledeči zanimivi dopis:

Po nekaterih krajih so fašisti metali

bombe in niso pustili ljudi na volišče. Bilo je več naših ljudi ranjenih. Dekana Rojca v Tolminu so fašisti naložili in ga odpeljali, a se je vrnil živ in zdrav. Župnika Sedeja v Števerjanu so tudi naložili in avtomobil, toda domačini (tudi komunisti) ga niso pustili odpeljati, sicer vse fašiste pobijejo. En avtomobil fašistov je itak izginil. Pravijo, da je bil šofer ustreljen in da je avtomobil šel z vsemi ljudmi v Sočo. Naše ljudstvo se je pokazalo mirno in disciplinirano. Volitev se je udeležilo do 90 odstotkov (v Rimu pa samo 42 odstotkov). Italijani se tolažijo z Istro (kjer ljudje sploh niso šli na volišče, a smo kljub temu dobili en mandat) in s Trstom, toda to ne spremeni dejstev. Vsi smo mnenja, da bo v bodoče tudi v Istri drugače. Prva naša naloga bo, da prebudimo to ljudstvo in ga rešimo fašizma. Potem bodo tudi rezultati v Istri drugačni.

Slava našim volivcem!

Okoli 40.000 glasov smo dobili Slovenci na Goriškem! Na Vojskem v hribih, kjer ni bilo nobenega shoda, je udeležba znašala 90%, v Godoviču 82%.

V Gorici (mestu) so natančne številke: Slovenci 674, komunisti 640, socialisti 116, liberalni Lahi 1383, popolari 238, republikanci 574.

Drugod ni vredno da bi italijanskih glasov omenjal. Splošno imajo po slovenskih krajih, kjer je italijansko uradništvo, po 1—4 glasove! V Idriji, kjer je vendar nekaj italijanskih uradnikov, ni blok dobil več kot 4 glasove, dokaz, da so nekateri Lahi glasovali najbrž za komuniste (67). V Postojni, kjer je precej veliko italijanskega uradništva, ima blok 10 glasov, v Sežani 14, zato pa komunisti 121, v Tolminu 25, največ v Mavhinju: 41.

Zanimiv je koroški del, ki je padel pod Italijo. Žabnica Slovenci 37, komunisti 101, blok 2, popolari 5. — Malborget: S. 2, kom. 0, socialisti 41, blok 4, popolari 27. — Lipaljavas S. 4, komunisti 52, blok 34, popolari 3. — Trbiž: Slovenci 0, socialisti 165, blok 22, popolari 29. — Ukve Slovenci 44, soc. 52, blok 5. — Belapeč: S. 1, socialisti 82, blok 5. — Rabelj: Slovenci 0, kom. 2, socialisti 168. — Tu so želi socialisti.

V Furlaniji so dobili liberalci v gradiškem okraju 658 glasov, popolari 875, v tržiškem pa liberalci 1673, popolari 1238.

Prvačina.

(Dopis.)

Pred državnoborskim volitvami so se širili tupaťam glasovi, češ, Prvačina ni več tista, kakor je bila nekdanj. Dan volitev je pa postavil vse take govorce in domnevanja na laž. Naša občina, znana že od nekdanj po veliki ljubezni do svojega naroda in domovine, je postavila ta dan vse volivce na noge. In od teh volivcev sta glasovala samo dva za fašistovski blok, a še ta dva sta tujca, ki nimata z našim avtonomnim ljudstvom ničesar skupnega. Vsi drugi pa, čez 290 volivcev, je oddalo svoje glasove jugoslovanski narodni stranki. Vsled izida volitev je nastalo med ljudstvom velikomodu navdušenje. Vse čaka z nestrpnostjo, a vseeno z močatostjo in

upanjem na zmago končnega izida iz cele dežele. Pa tudi ako nismo zmagali, bomo živeli vsaj v zavesti, da smo izpolnili svojo narodno dolžnost in da ni med nami Juda Iskariota. Iz izida volitev, kakršen je pri nas in kakršen bo, kakor upamo, tudi drugod, bodo Italijani šele izprevideli, koga so pravzaprav »odrešili«. Živela naša tužna domovina!

Iz Tolmina.

K včerajšnjemu poročilu, da je izginil dekan Roje na dan volitve, smo dobili poročilo, da ga na ta dan fašisti celo dopolne niso pustili iz župnišča. Pozneje šele se je posrečilo, da so ga naši fantje osvobodili in spemili na volišče. Kaj se je z g. dekanom pozneje zgodilo, še danes ni natančno znano, dejstvo je, da je danes g. Roje zopet v Tolminu živ in zdrav. Pri znanem spopadu s fašisti je bilo ranjenih pet Tolmincev, ki se zdravijo v goriški bolnišnici; eden je bil zadet v trebuh. Tudi v Kojskem so hoteli odpeljati g. župnika Sedeja, a so se zanj postavili domačini tako krepko in s tako odločno grožnjo, da so ga na mestu pustili.

Tužna Istra.

Blok 28.944, republikanci 2676, socialisti 3621, komunisti 3697, Jugoslovani 9852. — Za blok naši niso glasovali, kjer jih niso z revolverjem prisilili. — Samo v Pazinščini je 10.000 naših volivcev ostalo doma. Le v Vološčini imamo velikansko večino. Zakaj tam fašisti niso imeli uspehov, je še nepojasnjeno.

Na Trentinskem

ni izvoljen noben italijanski nacionalec, temveč 5 krščanskih popolarov, 4 Nemci in 2 socialisti.

Po volitvah v Italiji.

Italijanski listi vseh strank, ki smo jih danes dobili, soglašajo v tem, da pomeni rezultat volitev velik poraz vlade. Vlada je prejšnjo zbornico razpustila, da dobi sigurno protisocialistično večino in je zato podpirala fašizem. Kljub vsemu nasilju pa so socialisti izgubili le okoli 16 mandatov, katoliška ljudska stranka pa jih je celo 8 pridobila. To, kar se imenuje vladne stranke, pa ni kompaktno. To se razvidi iz sledečega: Neoficialno se računa, da so dobili »konstitucionalci« 273 mandatov (prej 239), popolari 108 (prej 100), socialisti 122 (prej 138), komunisti 16 (prej 18), republikanci 7 (prej 13), Nemci 4, Slovani 5, torej konstitucionalci 273, opozicija 262. Med konstitucionalci pa je okoli 30 izrecnih fašistov, ki so tako proti Giolittiju kakor proti njegovemu rivalu Nittiju, in ravnotoliko »reformistov«, ki so načelni opozicionci v mnogih vprašanjih. Vladi se ni posrečil njen poglavitni namen, izločiti katoliško stranko, da ne bi bila jeziček na tehtnici. Socialisti pa po vsej pravici naglašajo, da so moralno zmagali oni, ker so fašistovski teror z glasovnicami zlomili.

Vladni poraz je še očitejši, ker je na podlagi nacionalističnega bloka prvič izvoljeno zelo veliko agrarccev, ki bodo v zbornici tvorili svojo grupo; sploh blok v zbornici s sigurnostjo razpade. Zanesljivih glasov ima vlada le okoli 150—160, torej precejšnjo manjšino.

Fašisti so izdali proglas, v katerem se nad svojim porazom tolažijo; socialisti pa seveda slavijo triumf.

Turčija se probuja.

V nasprotju z včerajšnjimi poročili se zdaj poroča, da je komisija za zunanje zadeve narodne skupščine v Angori sprejela sporazum s Francijo brez vsakih izpre-

memb. Seveda je treba še ratifikacije v skupščini.

Pač pa je skupščina glasom angleških virov že sprejela politično zvezno pogodbo z Rusijo.

Skupščina pa namerava ratificirati še pogodbo z Afganistanom in se je imenovala že turška politična misija, ki odpo-tuje te dni v Kabul.

Resen položaj v Šleziji.

LDU London, 21. maja. (DKU) Reuterjev urad meni, da so dogodki v Gorenji Šleziji postali resni. Bati se je, da se bodo spriči vedno večjega pomanjkanja denarja in živil razširile boljševidne ideje med vstaši. Edini izhod iz tega položaja bi bil, tako pravi Reuter, iskati v poboljšanju prometa in razdelitve živil. Toda železničarji, ki so večinoma Nemci, se bržkone pod vplivom Berlina branijo sodelovati pri tem izboljšanju. V takih razmerah so si vstaši prisvojili 33 lokomotiv v Bytomu in Katowicach.

LDU London, 20. maja. (Reuter.) Lord Curzon je poslal danes popoldne francoskemu poslaniku dolgo spomenico o Gorenji Šleziji. V njej izraža angleška vlada svoje nazore. Priznava, da je izza dne 13. maja prejela obvestila, ki morejo izpremeniti stališče britanske vlade. Obžaluje pa, da se francoske čete ne kažejo energične.

LDU Varšava, 20. maja. (Radio Grič.) V francoskem parlamentu je rojalist Bauthier odločno nastopil proti Lloyd Georgeu, ki je odklonil pravične poljske zahteve glede Gorenje Šlezije. Margaine je izjavil, da se mora Poljski pomagati s tem, da se ji dajo gospodarska sredstva, ki so potrebna za njen razvoj. Navzlic Lloyd Georgeju izjavi je Gorenja Šlezija poljska. (Odobrovanje v poslanskih klopeh.)

LDU Rim, 20. maja. (Radio Grič.) Grof Sforza je sprejel angleškega poslanika, ki mu je stavil vprašanje angleške vlade, ali je italijanska vlada pripravljena udeležiti se medzavezniške konference, ki ima rešiti vprašanje Gorenje Šlezije. Grof Sforza ni izjavil samo, da se bo udeležil, temveč je tudi naglašal, da je to vprašanje treba čim prej rešiti v interesu splošnega položaja.

Politične novice.

+ Vprašanje poslanca dr. Antona Korosca na ministra zunanjih zadev. Gospod predsednik! Bratski poljski narod ponovno preživlja težke čase. In ravno v teh zgodovinskih trenutkih bi se morali vsi slovanski narodi pokazati solidarni v borbi proti germanizmu Narodne — posebno delavske — poljske mase v Gornji Šleziji niso voljne, da bi še nadalje bile suženj naroda, ki jih je tlačil stoletja v narodnem oziru. Z energično oboroženo ustajo so pokazale celemu svetu, da zahtevajo ujedinjenje s poljsko državo. Ta zdrav pokret v vseh okrajih, kjer so Poljaki po vaseh in delavskih naselbinah dobili pri plebiscitu večino, je našel takoj pravo razumevanje pri francoskem narodu in njegovih predstavnikih. A na kak odmev so naleteli ti dogodki v časopisju naše prestolice, ki stvarja javno mišljenje? V splošnem rečeno, belgrajsko časopisje odkriva pri tej priiliki nerazpoloženje proti poljskemu narodu in njegovim aspiracijam. V začetku (7. in 8. maja) prinaša telegrame pretežno nemškega izvora ali pa iz onih redkih čeških krogov, ki niso napram Poljakom prijateljsko razpoloženi. Niti ene same simpatične besede za poljski narodni pokret se ne more čitati. Odkar se je francosko časopisje odkrito in z vso vno močjo zavzelo za Poljake,

ki so ponekod tako bistra kot studenčnica in je opaziti v njih tudi ribe.

Pristanišče je oddaljeno od Lješa kratko uro hoda. Sicer v normalnih razmerah tod ni posebnega življenja. Odmislimo si srbski izbegli življenj, ki je takrat taboril ob cesti v skalovju in na ozkem prostoru izsušenega zemljišča zraven močvirja, pa imamo pred seboj popolno mrtvilo. Izmed ljudi, ki sem jih srečeval na potu skoraj ob vsakem koraku, je bilo le malo Albancev. Večinoma so bili vojaki, ki so na mezhgih in na konjih prenašali hrano iz pristanišča za razne vojne enote, taboreče po hribovju.

Takrat — bilo je, če se ne motim, 4. decembra 1915. leta — je bilo še malo civilnega izbeglega srbskega življa v tej puščavi. Ako dobro računam, bi morda naštel tisoč duš. Toda ob novem letu je število narastlo na nad 10.000 civilnih oseb; koliko pa jih je medtem odšlo naravnost v Drač in Valono in koliko jih je bilo vkrcah, se ne ve. Mnogi so sicer prešli Črno goro in Albanijo, toda v smeri k Ohridu in odondot v Solun in na Grško. Edino vojska je celotno dosegla morje v albanskih pristaniščih. Oni, ki so hodili mesece in mesece do grške meje, so imeli po prestanih težavah vsaj to tolažbo, da se niso poleg vseh fizičnih naporov mučili še s težko dušvno depresijo pri dolgotrajnem čakanju za vkrčavanje na ladje.

(Dalje.)

LISTEK.

Fran Radešček:

Preko Albanije.

(Dalje.)

Po skalnati stezi.

Kmalu smo dospeli do nizke albanske koče, ki je stala s svojimi gospodarskimi poslopji tik ob reki na sredi ceste. Po strmi stezi med sadnim drevjem smo zavili na desno in skoraj nato v skalovit rečni breg. Le s težavo in počasi smo se pomikali naprej. Veliki bloki skalnatih ostrih vzboklin, ki so štrlele iz navpične stene, izpod katere je drvil Drim svoje šumeče valove k morju, so nam zapirale stezo skoraj na vsakem koraku. Preplezavali smo skalovja podavajoč si roke eden drugemu. Brez luči, v taki temni noči, bi vsekakor morali obtičati sredi poti.

To se je tudi predlagalo in jaz sam sem priznal upravičenost tega predloga, dasi sem bil prej edini, ki sem prigajal druge na nočno potovanje. Toda v tem skalovju, kjer je bilo komaj toliko prostora, da se je noga obdržala v opori, ni bilo misliti na kakšno čakanje jutra, še manj pa na spanje. Le en neprevidni korak in — vodna površina bi prekrila ob skalovju razmesarjeno telo,

Vendar se je izkazalo, da je ta nevarna steza zelo uporabljana. Albanci so takih poti že vajeni. Lahko bi človek stavil, da bi dobili Albanci tekmo z divjo kozo v skakanju nad prepadi po skalovju.

Tu in tam smo se prevlačili skozi ozko zevajoče skalnate razpoke, v katerih se je zadržala deževnica.

Najtežje delo pa je imel nosilec svetilke. Če je šel naprej, so zadnji kričali, naj počaka in jim posveti. Toda kako, ko so mu pa drugi izza njega stopali na pete. V posebno kočljivih položajih je romala svetilka iz roke v roko nazaj, da omogoči nevarne prehode.

Z združenimi močmi in vzajemno pomočjo smo priplezali na položno stezo in po njej navzdol k cesti. Tu smo si privoščili nekoliko trenutkov počitka in dobro razpoloženje se je zopet vrnilo.

Zopet na cesti.

Po kratkem odmoru, ko smo že začeli razpoznavati posamezne predmete, smo odrinili naprej. Začelo se je daniti. V pogovoru in ob vzbujanju spominov na dom smo začeli v hladni jutranji megli kukurikanje petelinov. Človeška bivališča torej ne morejo biti več daleč.

In res. Kmalu nato smo zagledali, toda na nasprotnem bregu reke, večjo skupino koč — vas Kalmeti. Za nas je bilo to brez praktičnega pomena. Z leve je bučala reka

Drim, na desni pa se je vzpenjalo strmo, z drevjem obraščeno gorovje. V takem položaju se vije cesta preko nekoliko lesenih, napol razrušenih mostov nad rečnimi pritoki vse do Lješa.

Pred Lješom.

Končno smo okrog osme ure zjutraj zagledali skozi golo vejevje akacij, ki rastejo na ozkem pasu brega izmed ceste in reke v obilnem številu, slavni Lješ. Dolg, lesen in še dobro ohranjen most veže Lješ s cesto, ki zavija na desno v pristanišče Sv. Ivana Meduvanskega. Na hribu, iznad ceste, nasproti Lješu, pa sameva obširno poslopje katoliškega samostana.

Pri mostu sem se poslovlil s svojimi sopotniki, ki so se namenili v Lješ, se zahvalil za družbo in krenil sam v Sv. Ivan Meduvanski.

Na poti v Sv. Ivan Meduvanski.

Dobro ohranjena cesta, — ki se takoj izza mosta odvaža od Drima, drvečega po široki strugi naravnost skozi razlito ustje v morje, — se cepi v vozno pot, ki vodi v vas Mali. Ob z visoko travo zaraščenem močvirju se vije glavna cesta, vsekana v skalnato gorsko podnožje, ki se zgublja kot krševit in visok pomol v morju. To močvirnato tlo, sicer zaraslo z vodnimi rastlinjem, je tu in tam pokrito z malimi jezerci,

se je hvala Bogu tudi pisanje naših listov deloma spremenilo. A na žalost se še vedno tiskajo neumestni izrazi n celih članki, ki jih ne bi smeli publicirati niti eden slovanski list. Ob tej priliki mi je čast opozoriti kraljevo vladu tudi na dejstvo, da so pred plebiscitom v šleziji nekateri jugoslovanski listi priobčili plačane inserate v nemškem jeziku, v katerih so se pozivali Nemci na glasovanje. Gospod ministrski predsednik in ministri zunanjih zadev, ali vam je znan navedeni način pisanja in ton enega dela našega časopisa, ki je dalo s tem povod mišljenju v inozemstvu, da naš narod ne čuti simpatij do velikega slovanskega naroda? Gospod predsednik, je-li v intencijah kraljeve vlade, da se tako v notranji kakor tudi v zunanji politiki vodi in nadaljuje kurz, ki bi odgovarjal slovanski solidarnosti in s katerim bi prišlo do čim ožjega stika in zblizanja med poljskim in našim narodom?

+ Za začasnega nuncija v Parizu se imenuje msgr. Cerretti, tajnik za izvanredne cerkvene zadeve. (Glej današnje poročilo iz Pariza!)

+ Vprašanje vesoljnega patriarha v Carigradu se nahaja na mrtvi točki. Kakor znano, je zadnji pravoslavni carigradski patriarh Germanos V. že pred tremi leti umrl. Dasi kanonična določila zahtevajo, da patriarški prestol ne sme biti dalj kot dva meseca nezaseden, vsled svojevečnega veta Venizela ni prišlo do volitev in je vsa ta tri leta vodil carigradski patriarhat vikar Dorotej, ki je nedavno umrl v Londonu, kjer se je nahajal v politični misiji in zastopal grško stališče nasproti turškemu. Grki so hoteli volitve izvršiti februarja meseca, pa jih zopet niso mogli, ker je carigradsko vprašanje, oziroma vprašanje ingerence turškega sultana nereseno, zdaj pa je položaj še bolj zamotan. Zato so se volitve zopet zavlekle.

Dnevne novice.

— Župnik Abram pri Sv. Luciji na Tolminskem je smrtnonevarno bolan. Imel je pljučnico, ki se mu je čez par dni zopet ponovila. Želimo, da kmalu okreva; izguba tega agilnega moža bi bila za tolminške Slovence res težka in nenadomestljiva.

— Ljubno pri Podnartu. Za župana je bil izvoljen g. Alojzij Cvenkelj, odličen pristaš SLS.

— Dolenjvas pri Ribnici. Na binkoštno nedeljo je bil izvoljen za župana g. Karol Kromar iz Dolenje vasi, pristaš SLS. Tudi vsi svetovalci (8) so pristali SLS. Tako je prešla občina po 30 letih v roke SLS.

— Dobrunje. Za župana je izvoljen načelnik Kmetске zveze g. Janez Trkov, Zadvor št. 24; vsi svetovalci so pristali SLS in člani Kmetске zveze.

— Podgorica. Pri nas je za župana izvoljen zopet g. Janez Sojer, prejšnji župan, pristaš SLS.

— Črnuče. Za župana je izvoljen g. Iv. Čibašek, ki je bil tudi dosedaj župan. Za svetovalce pa gg. Franc Jerko, Babnik Janez, Aleš Snoj, Pečar Franc. Vsi so pristali Slov. ljudske stranke.

— Odlikovanje. Gosp. Fran Varšek, arhitekt, stavbeni vodja invalidskega zavoda v Zemunu, je odlikovan redom Sv. Save IV. vrste.

— Kazenski zakonik. V 54. številki »Uradnega lista« je izšla naredba, s katero se »Uvodna pravila« in določila »Prvega dela« srbskega kazenskega zakonika in sicer od § 1 do § 82 razširjajo na vse ozemlje kraljevine SHS.

— Javna tombola Jugosl. Matice, podružnice v Višnji gori dne 16. maja v Stični je sijajno uspeła. Čisti dobiček znaša 7376 K. Za tombolo se je zanimalo vse občinstvo in dragevolje prispevalo z doneski. Hvala mu! Sodelovali so pevci Orla in Sokola v Višnji gori, godbeni klub v Višnji gori in pevci s Krke.

— Razpisana poštna urada. Razpisano je odpravnisko mesto pri poštmem uradu Senčur pri Kranju (III/3) in poštarska služba pri poštmem uradu Selca nad Škofjo Loko (II/2). Prošnje je vložiti v teku 14 dni.

— Iše se g. Albin Entor. Do leta 1919. je bival na Savi št. 43. p. Jesenice, Gor. Kdor ve kaj o njem, se uljudno naproša, da naznani oponent, če se sam odloži, na naslov Tone Bizjak, evant. Invalidni dom, Ljubljana.

— Začasna zatvoritev poštne urada Cven ter razširjenje selske službe pri poštmem uradu Ljutomer. Z 31. majem 1921 se radi malenkostnega prometa začasno ustavi poslovanje poštne urada Cven. Okoliš opuščenega urada, to je občina Cven s kraji Cven, Mota, Spodnje in Zgornje Kraplje, se s 1. junijem t. l. priklapi okolišu poštne urada Ljutomer ter hkrati uvede v navedene kraje dostavljanje poštne pošte po selskem pismonoši poštne urada Ljutomer. Dostavljalo se bo vsak dan razen nedeli.

— Rimske Toplice nam javljajo, da je kopališče od 15. mainika odprto. Dosedanja posetnisti Jeleni Rački in uprava kopališča odzveza ter izročena izkušenemu zdravniku balneologu. Kopališče je povsem že urejeno, za restavracija je nastavljen gostilničar g. Colaud. Kopališče ima posebno železniško postajo Rimske Toplice (prva od Zidanega mosta proti Mariboru). Od kolodvora do kopališča je 5 minut hoda, pa se tudi lahko voz narači. Prospekti, ceniki in vse potrebne poizvedbe so pri ravnateljstvu Rimskih Toplic na razpolago. Do 15. junija je 20 odstotka popusta na cenah za sobe in kopeli in zdravniških pristojbinah. Od 15. junija svira godba.

Spored procesije presv. Rešnjega Telesa v stolnici

dne 26. maja 1921.

Ob 8. uri slovesna pontifikalna maša. Po sv. maši — pred tričetrt na devet — se prične ob vedrem vremenu pomikati procesija, ki gre: Pred Škofijo — skozi Stritarjevo ulico — pred frančiškansko cerkev — I. blagoslov. — Skozi Wolfovo ulico, mimo Zvezde — blagoslov kr. vojaštvu — Gosposko ulico pred Križevniško cerkev. II. blagoslov. — Skozi Križevniško ulico, čez Šentjakovski most, pred šentjakovsko znamenje, III. blagoslov. — Po Starem in Mestnem trgu pred mestno hišo, IV. blagoslov.

Razvrstitev.

I. Šole: 1. Peta mestna deška ljudska šola. 2. Tretja mestna deška ljudska šola. 3. Prva mestna deška ljudska šola. 4. Prva deška meščanska šola. 5. Trgovska šola. 6. Pripravnica za deško vadnico. 7. Realka. 8. Nemška gimnazija. 9. Realna gimnazija. 10. Prva državna gimnazija.

II. Društva: 1. Krekova prosveta. 2. Krščanska socialna zveza z zastavo. 3. Krščansko žensko društvo. 4. Katoliško mladeniško društvo. 5. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov. 6. Akademski društvi »Danica« in »Zarja«. Starešinstvo.

III. Ženske Marijine družbe: 1. Dekliška Marijina družba iz Lichtenurne. 2. Dekliška Marijina družba iz Križank. 3. Stolne kongregacije z zastavo. 4. Kongregacija Marije Pomočnice. 5. Uršulinska notranja kongregacija. 6. Kongregacije gosposkih in gospa pri oo. jezuitih.

IV. Banderi Naše Ljube Gospe. Huthov zavod. — Ženske svetilke.

V. Banderi presv. Rešnjega Telesa. Moški svetilci. Moške Marijine družbe. Stolna Vincencijeva kongregacija.

VI. Dečki in deklke.

VII. Prvi oddelek vojaštva z godbo.

VIII. Mestni magistrat. Trgovska zbornica. Uradništvo. Univerza.

IX. Oo. frančiškani. Duhovščina. Pre-

svetli z Najsvetejšim.

X. Deželni predsednik z vlado in častniki.

XI. Drugi oddelek vojaštva.

Občinstvo se naproša, naj s prehodi ne trga procesije. Že takt zahteva, da se poklekne in odkrije, ko gre mimo Najsvetejše.

Ljublanske novice.

Ij Lisinski v Ljubljani. V torek pride v Ljubljano koncert irat hrvatski pevski zbor Lisinski. Ta dogodek je za Slovence razveseljiv z dvojnega stališča. Spoznali bomo hrvatski pevski zbor, ki stoji med Hrvati na višku pevske umetnosti, in slišali bomo jugoslovansko pesem v hrvatski parafrazi. Zelo nas zanima tudi, kako bode Lisinski izvajal slovenske pesmi. S koncertom Lisinskega v Ljubljani bo storjen začetek ožjega stika med Hrvati in Slovenci na koncertnem polju. Ni-li naravnost čudno, da je bilo dosedaj v tem oziru med nami tako malo zvez, dasi smo si teritorialno tako blizu in dasi so bili sicer glasbeni stiki med Hrvati in Slovenci najožji. Saj je hrvatska pesem pri nas tako udomačena kakor slovenska in narobe. Zeleti je, da posetijo Ljubljano večkrat hrvatski in srbski zbori, ki nam bodo šele odkrili vso lepoto srbske in hrvatske pesmi, kakor je potrebno, da hrvatski, zlasti pa še srbski širši sloji spoznajo slovensko pesem iz slovenskih grl. Ne dvomimo, da bode znalo naše občinstvo ceniti čast, ki nam jo nakloni hrvatski pevski zbor s svojim obiskom in bo tekmovalo, da najprilneje pozdravi prvi bratski, hrvatski pevski zbor, ki po doglem, mnogoletnem presledku počasti belo Ljubljano.

Ij Pevsko društvo »Lisinski« iz Zagreba v Ljubljani. Pevsko društvo »Lisinski«, ki koncertuje sedaj na Dunaju, pride v Ljubljano v torek dne 24. maja ob 15. uri 11 minut v Ljubljano z brzovlakom. V Zvezi slovenskih pevskih zborov stoječa društva sprejmejo bratsko društvo na glavnem kolodvoru in je zbirališče ob 15. uri z zastavami pred glavnim kolodvorom. Vabimo k polnoštevilni udeležbi naše narodno ženstvo in prosimo, kolikor mogoče v narodnih nošah. Po sprejemu krenejo društva z vojaško godbo na čelu po Dunajski cesti, Prešernovi ulici do Prešernovega spomenika, kjer je razhod. (K)

Ij Koncert Glasbene Matice. Sinočnji koncert Glasbene Matice, prirejen na čast Udruženju jugoslovanskih inženirjev in arhitektov, je imel v svoj namen zelo srečno izbran spored. Dragi nam jugoslovanski gostje so imeli priložnost slišati jugoslov. narodno pesem, srbsko, hrvatsko in slovensko, od melanholične »Tam čez jizaro« do poskočne »Bratci veseli vsi«, prepričali so se pa tudi, za kako visokimi umetniškimi cilji stremi Glasbena Matica, pri Rubinsteinovem »Jutru«, zlasti pa še pri Sattnerjevi kantati »V pepelnici noči«. Zbor in orkester, so pa tudi želi obilo odobravanja. Koncertni vodja g. Ivan Brezovšek je prejel od Udruženja velik lovorov venec, solistinja ga. Marija Golobičeva pa krasen šopek, g. Romanovski pa obilo prav zaslužene pohvale.

Ij Himen. Včeraj se je poročil g. strokovni učitelj A. Smrdelj z gđč. Julijo Golijevo.

Ij Šentjakovski prosvetno društvo vabi vse svoje člane in članice k društveni sv. maši na Rožniku v torek 24. t. m. ob 6. uri zjutraj. Pri sv. maši bo pel društveni zbor. Ob skrajno slabem vremenu se preloži sv. maša na kasnejši čas.

Ij Krekova prosveta. Odbor Zveze uradnic in trgov. nastavljenk ima v torek dne 24. maja takoj po tečaju sejo, ki

je obvezna za vse odbornice. — Fani Videmšek, t. č. predsednica.

Ij Krajevni odbor SLS za frančiškanski in kolizejski okraj ima v ponedeljek ob pol 7. zvečer sejo v posvetovalnici K. T. D., Jugoslov. tiskarna, I. nadstr. Vse odbornike prosim, da se je zanesljivo udeleže. — Predsednik.

Ij Elizabetna konferenca pri sv. Petru ima redno sejo v ponedeljek, 23. maja 1921. ob pol 6. uri zvečer v društvenih prostorih.

Ij Bančni zavodi v Ljubljani ne poslujejo na državni praznik sv. Cirila in Metoda v torek dne 24. maja t. l.

Ij Izgubil je šolarček včeraj popoldne ob 5. za Ljubljano na Poljanskem nasipu od Rohmove hiše naprej nahrbtnik s knjigami in zvezki. Če bi ga kdo našel, naj ga prinese na Dunajsko cesto št. 38, g. Moškercu.

Ij Princes toalete, pralne kostume, bluze za dame po najnovejših modelih izdeluje v najhitrejšem času specialni modni salon S. Potočnik, Selenburgova ulica št. 6/1. 1805

Najnovejša poročila.

PROGLAS HRVATSKIH STRANK NA HRVATSKI NAROD.

Zagreb, 21. maja. (Izv.) Danes so izdale hrvatske stranke: Radičeva seljačka stranka, Hrvatska zajednica in stranka prava proglas na hrvatski narod pod naslovom »Sporočilo hrvatskih poslancev o ničnostni centralistične ustave hrvatskemu narodu v Hrvatski z Medjimurjem, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni in Hercegovini ter Bački in Baranji.« Proglas je bil tiskan kot letak. Proglas pravi med drugim, da je belgrajska ustavotvorna skupščina na svoji seji 12. t. m. sprejela z 227 glasovi ustavni predlog belgrajske vlade. Za ta predlog so razen 22 muslimanov glasovali v glavnem le Srbi raznih strank. Od vseh hrvatskih poslancev ni glasoval za ta predlog noben poslanec, izvoljen po volji hrvatskih volivcev. Z ozirom na to hoče sedanja belgrajska vlada s tako sedanjo večino uiliti ustavo hrvatskemu narodu proti njegovi volji, ki jo je pokazal pri volitvah. Proglas pravi nadalje, da hrvatski narod v polni zavesti svoje preko tisočletne vedno neporušljive državne samostojnosti, ki je bila vedno vir njegove moči v političnem življenju za narodni napredek, v zavesti svoje stare narodne kulture, ki je klila iz globine narodne duše in se uveljavila v plodonosnem stiku z vsemi sloji naroda v njegovi gospodarski moči, razumevajoč, da je treba zavarovati razvoj njegove kulture ter napredek njegovega imetja, ne bo dopustil nikomur, da jo uničuje in razdira. Proti poizkusu belgrajske vlade, vsiliti hrvatskemu narodu svojo ustavo, izjavljajo hrvatski poslanci kot zastopniki enodušnega hrvatskega naroda, in sicer poslanci Radičeve seljačke stranke, Hrvatske zajednice in stranke prava, da odrekajo okrnjeni ustavotvorni skupščini v Belgradu značaj suverena ustavotvornega sabora in njene zakonitosti, kakor pravico, da more izdelati ustavo, veljavno za Hrvatsko in hrvatski narod. Proglas je podpisalo 49 poslancev Radičeve stranke, 11 poslancev Hrvatske zajednice in 3 poslanci stranke prava.

SEJA KONSTITUANTE.

Belgrad, 21. maja. (Izv.) Današnja seja konstituante se je pričela ob 10. dopoldne. Govorili so Etbin Kristan, zemljoradnik Lazic in komunist Kosta Novaković. Razprava se je vršila o 2. oddelku ustavnega načrta. Izmed predlogov, ki jih je postavil Jugoslovanski klub, je bilo le malo sprejetih. Zanimivo je, da zemljoradniki niso glasovali, ko se je govorilo o zboljšanju kmetškega položaja.

JUGOSLOVANSKI KLUB ZA POLJAKE.

Belgrad, 21. maja. (Izv.) Danes je posetil Jugoslovanski klub poljski poslanik ter se zahvalil v imenu svoje vlade in vsega poslaniškega osovja v Belgradu, ker se je dr. Korošec zavzel v konstituenti za interese Poljakov v Gorenji Šleziji.

STALŠČE DR. TRUMBICA.

Belgrad, 21. maja. (Izv.) Dr. Ante Trumbić ne bo odšel iz konstituante, vendar pa bo pri posameznih členih glasoval proti ustavi.

REGENTOVO POTOVANJE.

LDU Belgrad, 21. maja. (ZNU) Ker je regent ozdravel — imel je lahek prehlad — bo danes odpotoval v Pariz, nato pa v London. Na potu se bo regent mudil tri tedne in se bo vrnil, ko bo sprejeta ustava. Z regentom odide iz Belgrada tudi notranji minister Drašković, katerega bo za njegove odsotnosti nadomestoval minister Pribičević. Ne ve se, ali bo minister Drašković ves čas potoval z regentom, ali pa bo ostal dalje časa v tujini.

VPRAŠANJE NOTRANJEGA MINISTRA.

Belgrad, 21. maja. (Izv.) Del radikalnega kluba je zahteval, naj bi bil za notranjega ministra imenovan Stojan Protić. To bi pomenjalo izpremembo političnega kurza napram Hrvatim in Slovincem pri sklepanju ustave. Ta kombinacija pa je propadla, ker so hoteli demokrati povzročiti krizo v vladi.

Belgrad, 21. maja. (Izv.) Kombinacija, da bi postal notranji minister kak Hrvat,

ski demokrat, dr. Ribar, dr. Roje ali dr. Krstelj, je ostala brez uspeha.

PRIBIČEVIĆ NAMESTNIK NOTRANJEGA MINISTRA.

Belgrad, 21. maja. (Izv.) V političnih krogih je zbudilo pozornost dejstvo, da je regent baje odredel podpis na ukaz, s katerim bi imel biti imenovan Svetozar Pribičević za notranjega ministra. Demokrati, zlasti iz Hrvatske in Slavonije, so se vzemali za to, da bi to mesto dobil Pribičević, ki naj bi pokazal močno roko in pripravil na Hrvatskem tla za izvedbo centralistične ustave. Radikalci so medtem pristali samo na to, da nadomestuje Pribičević sedanjega notranjega ministra Draškovića, dokler bo odsoten. Danes je Pribičević v ustavnem odboru že dajal izjave kot zastopnik notranjega ministra.

GENERAL HADŽIĆ VOJNI MINISTER.

LDU Belgrad, 21. maja. (ZNU) Danes se najbrže podpiše ukaz, s katerim se imenuje za vojnega ministra poveljnik IV. armade v Zagrebu, general Hadžić.

POBOŽNA ŽELJA.

Budimpešta, 21. maja. (Izv.) »Vilag« poroča iz Klausenburga, da je Jugoslavija pripravljena odstopiti Rumuniji Vršac in Belo cerkev, zato pa bi Rumunija dala Jugoslaviji velike koncesije ob Donavi.

JUGOSLOVANSKI POLJEDELCI V BRNU.

Brno, 21. maja. (Izv.) 250 jugoslovanskih poljedelcev je iz Prage došlo v Brno, kjer so jih sprejeli zastopniki raznih oblasti in številne deputacije. Jugoslovani so si ogledali nekatere šole in druge zavode ter se nato odpeljali proti domovini.

PODVOJEN POSLOVNI DAVEK V AVSTRIJI.

Dunaj, 21. maja. (Izv.) Prihodnje dni bo narodni skupščini predložen zakonski načrt glede podvojitve poslovnega davka na efekte.

KOLONIZACIJA UKRAJINE.

Lvov, 21. maja. (Izvirno) Sovjetska vlada posveča vso pozornost na kolonizacijo Ukrajine. Velike množice kmetov iz severnih krajev Rusije se naseljujejo v Ukrajini. Ukrajinci vodijo hude boje proti priseljencem.

ČEŠKI RUDARJI SOLIDARNI Z ANGLESKIMI.

Praga, 21. maja. (Izvirno) Rudarske strokovne organizacije v češkoslovaški republikli so na svoji konferenci v Pragi sklenile solidarnostno izjavo za stavkajoče angleške in avstrijske rudarje.

POSOSILO DUNAJA.

Dunaj, 21. maja. (Izvirno) Mestni svet je v svoji včerajšnji seji odobril transakcijo mestne občine dunajske glede posojila v znesku 65 milijonov mark. Transakcijo bodo izvršile berlinske banke.

— Živčne bolezni. Profesor Krafft-Ebing na Dunaju, sloviti raziskovalec na polju zdravljenja živčnih bolezni, je dočkal, da učinkuje »Franz Josef-grenčica« že po malo minutah in se lahko zavziva.

Prosveta.

pr Koncert »Lisinskega« v Ljubljani dne 24. t. m. Na koncertnih vsporedih pevskega društva »Lisinskega« se nahajajo izmed slovenskih skladateljev največkrat zbori našega Lajovca. Z Lajovčevimi pesmijo je nastopil »Lisinski« večkrat v Zagrebu, na Dunaju ter v raznih čeških in poljskih mestih. Vsa kritika, tako hrvatska kakor nemška, češka in poljska hvali Lajovčeva dela in jih prištevaja k prvovrstnim koncertnim komadom. Jeseni lanskega leta se je podal »Lisinski« na pot v Nemško Avstrijo, Češkoslovaško in Poljsko, hoteč pokazati sosedom najnovejšo jugoslovansko glasbeno umetnost. Za to priliko se je sestavil prvovrsten reprezentativni program najboljših skladateljev našega troimenega naroda. Zastopani so bili Srbi, Hrvati in Slovenci z najnovejšimi skladbami in »Lisinski« je tako na najlepši način pokazal, kako skrbno in smoteno goji na umetniškem polju jugoslovansko vzajemnost. Na jubilejnem koncertu »Lisinskega« v Zagrebu, tik pred to turnejo, so se sploh prvič proizvajali Lajovčevi: Pastirčki, Kroparji in Medved z medom. Dosegli so mnogo zanimanja in priznanja ter po zahtili ocene lista »Trgovca« delovali na poslušalce, kakor »Zlat dež« po sedmih suhih letih. »Lisinski« je pri teh zborih oživel in občinstvo mu je tako burno aplaudiralo, da ni bilo ne konca ne kraja. O Lajovčevi glasbi dostavlja kritik dobesedno: »Lajovčeva glasba imat će uvijek uspeha, jer su njegovi melizmi ne samo iskreno protušeni već to potječu iz nepatvorene naravnog vrela — melodike.« Zagrebške Novosti pa pravijo: »Lajovic pjeva kako mu to srce dikta.« Omenjeni zbori so želi največji uspeh tudi v tujini. Češki kritik v »Venkov« z dne 23. nov. 1920 pravi: Slovenci so bili zastopani na koncertnem vsporedu po A. Lajovicu, umetniku, ki z narodnim značajem združuje fino čuta. Poleg sladko nežnega zbora »Pastirčki« sta navdušila občinstvo »Kroparji« in »Medved z medom« dva muzikalno posebno sveža zbora. Praški Narodni Listi pa poudarjajo: Silni talent za zborove skladbe je pokazal v treh razkošno stiliziranih in krasno donečih mešanih zborih Slovenec A. Lajovic. »Pastirčki«, »Kroparji« in »Medved z medom« so tudi na ljubljanskem vsporedu dne 24. t. m. Ti najnovejši zbori najnovejšo slov. glasbene literature se dobivajo tiskani pri Glasbeni Matici in v knjigarnah. (K)

Orlovski vestnik.

PRVA PETNAJSTLETNICA.

Dne 18. novembra 1906 se je v ljubljanskem Unionu po iniciativi dr. Kreka položil temelj kršč. telovadni organizaciji v Sloveniji. Tri tedno pozneje, dne 9. decembra je kot prvi sliedil, t. o. S. K. S. Z. v Ljubljani, telovadni odsek Blaž Potočnikove Čitalnice v St. Vidu nad Ljubljano, Veselje

in požrtvovalnost, s katero se je vsa pošena šent-viška mladina oklenila novega odseka, je pregnala vso bojazen, da po deželi telovadna organizacije ne bodo uspele. Z ustanovitvijo Orla je bil postavljen zid med plitvo narodno evičarsko in med idealno vzgojo z jasnim ciljem. Malokdo se je takrat zavedal važnosti tega koraka; premnogokrat so stali mladeniči s svojim voditeljem takratnim g. kaplanom Zabretom osamljeni in omalovaževani, celo zaničevani, a so vztrajali. Leto so minila, a Orel se je ostal zvest svojemu poslanstvu. Stal je kakor svetilnik sredi ljubljanskega polja, razsvetljeval temo in vžigal v mladih srcih ljubezen do Boga in domovine in učil mladino kreposti. Letos teče petnajsto leto orlovskega dela v St. Vidu. Naš Orel se je že razvil v krepkega mladeniča, da celo moža. Kaj so mu mari danes žrtve skozi lepo vrsto let? V trudu in znoju polnem radosti je postal junak, ki ima za seboj celo armado. Pa ni prevzetel zavoljo tega! On se ni dosegel vse, kar bi rad;

mnogo dela ga še čaka. Ali vendar ob tem veseljem času, ob svoji petnajstletnici, se hoče postaviti; obhajal bo ta dan slovesno, kar se bo dalo in kakor se spodobi za junaka. Mnogoštevilni pripravljajni odbor je na delu, da priredi dne 5. junija v St. Vidu orlovski praznik, kakoršnega se ni bilo. Spored bo sledeč: Zjutraj ob 7. sprejem gostov, ob 9. uri blagoslovljenje nove orlovske zastave in sv. maša. Po sv. maši velik orlovski tabor pred cerkvijo v St. Vidu. Popoldne ob 2. uri litanije, ob 3. javna telovadba in velika ljudska veselica. Sodeluje salezijanska godba iz Rakovnika, razni pevski in tamburaški zbori itd. Bratske odseke in p. n. občinstvo opozarjamo na prvo orlovsko petnajstletnico v St. Vidu nad Ljubljano dne 5. junija. Tozadnevne okrožnice in vabila so razposlana. Prijave naj pošljejo odseki takoj. Bog živi!

Viško orlovsko okrožje priredi v nedeljo dne 29. maja t. l. popoldne javno telovadbo na Brezovici. Vabimo odseke sosednjih okro-

žij, da se te važne prireditve udeležijo v obilnem številu. Viški Orli odhajajo z društveno godbo proti Brezovici ob pol eni uri popoldne. Bog živi!

Dijaški vestnik.

d Diskusijski večer »Danica« je v torek ob 20. uri. Predava g. vsenč. prof. dr. Lukman: O katoliškem pojmovanju dogme. Udeležba je za člane obvezna, tovariši Zarijani vljudno vabljeni!

Turistika in sport.

Slavia, Praga: Ilirija. Pričetek današnje tekme zopet ob pol 18. uri. Predprodaja vstopnic pri blagajni na igrišču od 10. do 12. ure. — Ob 20. uri pozdravni večer v hotelu Tivoli. (k)

Sinočna tekma Slavia, Praga: Ilirija je končala z 3:1 v korist Slavie. Opazilo se je, da

je Slavia boljša v skupni igri, Ilirija pa je bila gibljivejša in agilnejša. Izrazite premoči ni bilo na nobeni strani. Prevladuje splošno mnenje, da Slavia svojih zmoglosti ni popolnoma razvila, temveč je štedila za današnje tekmo. Tekmi je pristoval med drugimi tudi češki generalni konzul.

Sport JO na Jesenicah priredi 5. junija dve tekmi v vztrajni hoji: 1. Jesenice—Stol—Golica—Planina. 2. Dovje—Jesenice—Planina. Vabimo vse prijatelje sporta, da se prijavijo do 31. maja osebno ali pismeno s prijavnino 5 dinarjev pri načelnstvu SJO Janko Černe ali Fran Vilman, fotografski atelje, Sava pri Jesenicah. Za vsako tekmo po tri častne diplome s slikami s poti tekme. Zbirališče za prvo je v »Delavskem domu« na Savi ob 1. uri zjutraj, za drugo ob pol 11. uri pri g. Železniku na Dovjah. Popoldne ob pol 4. uri koncert v restavraciji »Planina« z objavo uspehov in razdelitvijo častnih diplom. Turisti, za prvenstvo! — Načelnstvo SJO.

Inženir-kemik kateri je bil v raznih kemičnih podjetjih že veliko let zaposlen, želi sedanje mesto spremeniti. Ponudbe pod »Inženir-kemik na upravnistvo lista«.

Čevlji

na debelo in drobno, vse vrste moški, ženski in otroški, kakor tudi najfiniši vseh vrst po najnižjih dnevnih cenah se dobe pri znani tiskarji Aleksander Oblat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28. Pošilja se po povzetju po vsem kraljestvu.

Kupi se manjša hiša v Ljubljani ali bližnji okolici, kjer bi bilo stanovanje takoj na razpolago. Ponudbe z navedbo cene pod »Hiša« na upravo »Slovenec«.

Fige vsake množine, se dobe po nizki ceni pri Heleni Erbel v Mariboru, Koroška cesta 51.

Otroški športni voziček se prodaja Novi Vodmat 62.

3 zaboji za glasovir, več velikih zased, latev, okvirov, gladilnik (munga) se prodaja na Dunajski cesti št. 11.

Dve sobi skupaj ali posamezno išče trgovca. — Visokot najemnine postranska stvar. — Ponudbe na poštni predal 151, gl. pošta.

Prodajam viho v Kamniku. Ječo iz 10 opremljenih sob, 3 verande, vrtni in gozdni park, lastna kopel, s posebno za opremljenosti obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njivo i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26, v Ljubljani.

V najem ali na račun vzamem gostilno ali restavracijo v Ljubljani ali ljubljanski okolici, eventualno kupim. Dobro izvežbana moč. Cenj. ponudbe prosim na Koritku pri I. Senk, Skofja ulica 13.

Izurnjen zastopnik

za olja in masčobo, ki bi hotel prevzeti razprodajo v to stroko spadajočega predmeta, se sprejme. Ponudbe z referencami pod šifro A. Z. 100 na upravo lista.

=====

Zahtevajte proračun za objavo oglasov.

=====

2 praktikanta

in sicer za poljedelsko in šumarsko stroko s polno visokošolsko izobrazbo sprejme takoj

Agrarna direkcija v Ljubljani.

Sprejmejo se tudi absolventi imenovanih šol brez zadnjega izpita pod pogojem, da se zavežejo položiti izpit v gotovem roku.

Gozdni in upravni urad graščine Turjak v Nameršlju, p. Studenec-Ig pri Ljubljani

razpisuje

v svrhu prodaje 350 m³, 4 m dolgih, 20 mm debelih jelovih desk, 180 . 4 . 13 .

Blago je dobro, vsopredne rezi, nerazbrano, vendar brez nerabnih izmečkov. Ponudbe naj se vložijo, po možnosti za ves to označen les, prosto postavljen na naše skladišče postaja Skofelja do 31. maja t. l. opoldne pri gori imenovanem uradu, kjer so kupcu tudi na razpolago podrobni prodajni pogoji.

Nameršelj, dne 17. maja 1921.

Dobra kuharica in deklita za sobe posle se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na naslov gospe: Oiga Toplak Koprivnica Hrvatsko.

SI, občinstvo vljudno naznanjam, da sem svojo specijelno

urarsko delavnico

na novo preuredil. Popravila se izvršujejo točno pod jamstvom.

Lepa izbira švicarskih ur, zlatine in srebrnine. ED. ŠKOPEK, Mestni trg 8/II. strokovni urar, abs. in. teh. šole v Karistatu.

Zanesljive

hlapce h konjem

se sprejme takoj na »Mestni pristavi« Cesta na Kodeljevo št. 8. — Hrana in stanovanje v hiši.

Prodajam 100 Hekto

belega vina

K 11,50 za liter iz postaje Battaszek S.H.S. Posoda in tudi spremljevalec vagona na razpolago. Löschnigg vinski trgovec, Maribor Koroška cesta 10.

== Planina - Sv. Križ ==

pod Golico; 1000 m je brezdomno ena najlepših izletnih točk naše Gorenjske. S postaje Jesenice eno uro hoda. Cela polja narcis v polnem cvetju. Sveži gorški zrak, krasna narava. Zeloziške zveze ugodna.

Oskrba - Restavracija »Planina«. Lepo ležeča planinska postojanka. Terasa s krasnim razgledom na vse vrhove Alp. Prenočišča. Točna postrežba. Cene zmjerne.

Večjo množino vinskega kisa

ma naprodaj Franc Pregelj, Ihan pošta Domžale.

Dragan Vučković

poslaščeni barzni mošetar, ZAGREB, Sv. Duh 19.

Posreduje pri nakupu in prodaji državnih in vrednostnih papirjev izplačilih in čekih na zunanje trge in tujem denarju.

Telefon: 6—69.

Brzojavni naslov: Vučkov, Zagreb.

Hiša enonadstropna, z obokanimi kletmi, 34 m dolga, 9 m široka, z dvoriščem in sadnim vrtom v Lescah, tik kolodvora na najprometnejšem prostoru okraja, pripravna za veletrgovino se prodaja. Stavbna zadruga v Lescah. 1792

Gradbeno podjetje

ing. Dukić
Ljubljana, Resljeva c. 9.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Velika zaloga in po ceni: dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji pneumatica in vsakovrstni deli. F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska c. 4.

„Triglav“ sladno kavo, kavine konserve s sladkorjem kavine konserve brez sladkorja in marmelado nudi po najnižji ceni in v vsaki množini

Dejniška družba „TRIGLAV“

tovarna hranil v Smarči pri Kamniku.

Kupuje tudi tozadavne surovine.

== JETIKAI ==

Specijalist za pljučne bolezni dr. Pečnik zdravi in ozdravi pogosto jetiko. 20 let skušnje iz zdravilišča in iz prakse. Tuberkulindagnoza, fizikalno zdraviliščno zdravljenje. Tačas začasno St. Jurij ob juž. žel. pri Celju.

L. MIKUS Ljubljana, Mestni trg št. 15 priporoča svojo zalogo dožnikov in solinčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Več rabljenih dvokoles, šivalnih strojev in otroških vozičkov

v dobrem stanu se ceno prodaja. Ljubljana, Karlovska cesta 4. Ogleda se lahko vsak dan od 12.—2. ure popoldan.

Inženir dr. Miroslav Kasal oblastveno poverjeni stavbni inženjer

Ljubljana, Hiltnerjeva ulica št. 7.

Specijelno stavbene podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izraha vodnih sil.

Naznanilo.

Konces. potovalna pisarna IVAN KRAKER v Ljubljani

se je preselila iz Gosposvetske ceste št. 13 (Kolizej) v

KOLODVORSKO ULICO št. 41 blizu glavn. kolodvora.

Najkrajše linije čez HAVRE, CHERBOURG in ANTWERPEN v Ameriko.

Specijalno izdelovanje

jeklenih rolet

Proo o Jugoslaviji!

Prevzema izvršbo vseh vrst jeklenih rolet za nove gradnje, trgovine, izložbe in odre. Vsaka naročba se izvršuje na lastnih strojih v roku od 48 ur. Popravila brzo in ceno. Graditeljem, trgovcem in obrtnikom znaten popust. Zahtevajte cenike z oznako mere.

Mirko Benić, Zagreb, Opatovina 11.

Carinsko posredovanje

izvršuje najtočneje in po zmernih cenah

„BALKAN“

delniška družba za mednarodne transporle

v Ljubljani, Mariboru, Rakeku, Beogradu in Zagrebu.

Žične železnice

in vseh vrst

prevozne naprave.

Specialiteta

žične železnice

za največjo silo, jamske prevozne naprave za velike daljave. Predprojekti zastoj.

SEILBAHN AKTIEN-GESELLSCHAFT

WIEN III., ESTEPLATZ Nr. 4.

Telefon 33—67.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI

posluje začasno v prostorih Zadružne zveze, Dunajska c. 38/1.

SOMBOR. Podružnici: SPLIT.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Poblašćeni prodajalec srečk Državne Razredne Loterije.

Izplačuje svojim klientom vsak znesek brez odpovedi v gotovini.